
Når regelverk møter virkeligheten

AKTUELT I FORENINGEN

ANNE-KARIN RIME

anne-karin.rime@legeforeningen.no

President

I år har vi fått en tydelig påminnelse om at det nytter å stå sammen. I januar valgte et enstemmig Storting å legge bort foreslåtte lovendringer i Prop. 154 L om endringer i helsepersonelloven og pasientjournalloven knyttet til taushetsplikt.

Proposisjonen la samlet sett til rette for bedre informasjonsdeling i helsetjenesten, til pasientens beste. Samtidig inneholdt den to lovforslag som Legeforeningen stilte seg svært kritisk til, og som ville fått utilsiktede og alvorlige konsekvenser i praksis.

Stortinget ga derfor full støtte til Legeforeningens vurderinger, og slo fast at leger fortsatt skal kunne bruke sin kompetanse, gi faglige råd og bidra i samfunnet uten at dette i seg selv utgjør brudd på taushetsplikten. Forslag som ville fått alvorlige konsekvenser for legers arbeidshverdag og for tilliten i helsetjenesten, ble dermed endelig stanset.

For konsekvensene kunne vært store. Lovendringene ville i praksis gjort store deler av de råd og den helsehjelpen leger gir utenfor et formelt arbeidsforhold, rettslig usikre. Forslagene manglet forankring i hvordan medisinsk kompetanse faktisk brukes i undervisning, veiledning, fagutvikling, rådgivning og samfunnsberedskap – og kunne i verste fall bidratt til at viktig kunnskap ikke ble delt.

Taushetsplikten er en grunnpilar for oss som jobber i helsetjenesten. Den skal beskytte pasientene og sikre tillit. Samtidig må regelverket være utformet slik at leger trygt kan bruke sin kompetanse til beste for pasienter og samfunnet.

Taushetsplikten skal ikke tolkes eller praktiseres på en måte som skaper unødig frykt for å bidra faglig, eller som svekker helsetjenestens evne til å lære, utvikle seg og stå rustet i møte med nye utfordringer. Det var dette Legeforeningen advarte mot på en tydelig, kunnskapsbasert og konsekvent måte.

Den endelige avgjørelsen i Stortinget kom etter at et flertall i helse- og omsorgskomiteen allerede før jul hadde samlet seg om å gå imot forslagene. Gjennomslaget er et resultat av målrettet og langsiktig arbeid fra Legeforeningens tillitsvalgte og sekretariat, som sammen har brukt tid, fagkunnskap og utholdenhet på å forklare konsekvensene og peke på bedre løsninger.

Saken viser hvorfor det er avgjørende at leger er til stede når regelverk utformes. Når lover utvikles uten tilstrekkelig forståelse for klinisk praksis og profesjonelt ansvar, kan konsekvensene bli store. I slike situasjoner er det derfor avgjørende at vi bidrar med innsikt og erfaring, samlet, saklig og kunnskapsbasert.

At et enstemmig Storting i januar valgte å gi sin fulle støtte, er et sterkt signal. Det er ikke hverdagskost å få et lovforslag endret. Denne saken viser styrken i fellesskapet vårt, og at virkeligheten kan vinne frem når vi står sammen og tydeliggjør konsekvensene i praksis. For leger må få være leger, og regelverket må understøtte det i praksis.

Publisert: 9. februar 2026. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.26.02.11

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 10. juli 2026.